

ЗОРЯ ГАЛИЦКА.

ЛВОВЪ. СУБОТА

Ч.

28.

дня 25 Марта (6 Цвѣтня) 1850.

Выходитъ шо Среда и Субота. Цѣна для одбирающихъ въ Редакціи: четверочна 1 рень. 15 кр. ср.; пѣворочна 2 рень. 30 кр. ср.; черезъ почты: четверочна 1 рень. 35 кв. ср.; пѣворочна 3 рень. 10 кр. срб.

ПРОГЛЯДЪ

засѣданій Матицѣ Галицко-Руской ѳтъ послѣднего сѣзду ученыхъ рускихъ 1848 въ мѣсяцѣ Жовтню ѳтѳутыхъ, ѳтчитаны на Соборѣ ученыхъ Русинѳвъ дня 1/13 Марта с. р.

Нагѣбнившіи произшествоа въ короткомъ часѣ пѣла сѣздѣ оученыхъ — вѣли причиною, шо выдѣлъ матичный довгов время не сходивса на наряды.

Первое засѣданіе нагѣбило оуже въ 1849 годѣ, и часъ ѳтъ часѣ повтаралоа ѳтѣтственно потребамъ чистѣше аѳо рѣдше. — Предметомъ тыхъ нарядѣ вѣло — гаскотріи дѣла на зѣздѣ оураженіи въ дѣйствиѣ привѣсти. Такъ оуражено: дѣк грамматикки рѣского языка, аѳо неотповѣдавшіи по оукладѣ сконмѣ тривованіамъ зарадѣ Матицѣ, а тѣмъ самѣмъ до печатаніа не принагѣи, назадъ ихъ авторамъ возворотити.

Опредѣлено до печатанія ѳтдати оухваленіи комиссіею во время сѣздѣ оученыхъ „Бѣжарѣ языка рѣского соч. Янт. Добранскинѣ“ означено въ кѳлько екземплярѣи т. е. 10,000 оучинити изданіѣ — ѳтѣдѣ врати скорѣпшыхъ черенокѣ при вышѣмъ не достаткѣ ихъ въ печатни, и наконецъ опреѣлено оденъ пѣваркѣмъ калитѳграфовати.

Означено цѣнѣ вѣжара, Позволено кѳлько сотѣ екземплярѣи недокѣченыхъ цѣ въ печатаніи неоправленыхъ продавати.

Опредѣлено такожѣ „Три вѣтѣпительнии преподаваніа о рѣской словинности Я. Головацкогѣ“ въ 1000 екз. напечатати наклады Матицѣ, и означено цѣнѣ по 10 кр. екз. То само припорѣчено Я. Головацкогѣмъ составленіѣ исторического оырка заказанна са Галицко-Рѣской Матицѣ и описаніѣ сѣздѣ оученыхъ рѣскихъ и любителии провѣщеніа, и раджино тоѣ дѣло въ 1000 екз. напечатати. Печатаніѣ того дѣла частью нерѣзъ ѳтдаденіѣ сочинителя до вѣдѣна, частью черезъ недостатокѣ паперѣ довгов время перерване вѣло. Теперь печатаніѣ 13мѣ поѣблинѣть. Выказы доходѣвъ и выдѣтокѣ Матицѣ, котри тѣѣ вѣти доѣдѣнныѣ до тогожѣ дѣла, оуже окроѣмъ печатаній, и наенѣмъ предложеныѣ вѣде.

Выдѣлъ Матицѣ приняѣъ такожѣ до печатанія Грамматикѣ Я. Головацкогѣ, котрой часть напечатано въ 10,000 екз. Печатаніѣ дѣла причинѣ повыше выраженои перерване продолжавса теперь дѣлѣи. 15мѣ поѣблинѣть еѣтъ въ печатни. Напечатаной части 1000 екз. вѣдѣ потрѣбѣ оучающіѣ, морѣжи казѣвъ вѣдѣвъ оравити и продавати по

12 кр. ср. Напечатано також молитвословъ для дѣтей въ 3000 экземплярахъ.

Понеже въ великомъ накладѣ выдано выше помандти сочиненія, про то обмыслимо о оумѣщеніи книжокъ матичныхъ, а же не можна было найти приличнѣйшого мѣста на складъ книгъ матичныхъ, оупрошено оу Врѣч. Гна Ректора и Сѣррогата о оумѣщеніи ихъ тымчасове въ одной комнатѣ въ Семинаріи рѣшѣн.

Бдано съ Заведеніемъ Ставропигіальнымъ, ажебы книжки Матицею издаваемыи могли бѣти продавани въ канторѣ Заведенія Ставропигіальнаго. Аже неможно было са сгодити взгладомъ рѣшати, порѣшено во Львовѣ книжки матичныи до продажи Гнѣ Лозинькомѣ, Гнѣ Дрѣ Нальницкомѣ и Гнѣ Величковскѣмѣ.

Подано такожъ до деканатѣвъ предложеніе, щобы въ кождѣмъ деканатѣ по двоухъ або троухъ мѣжей приимло на себе обовязокъ, матичныи книжки такъ продавати, яко и основителямъ экземпляри ѡтдавати.

На засѣданію Матицѣ 13го Червня 1849 принято внесеніе Гна Гбшалевица, щобы протоколы засѣданія въ „Пчолѣ“ до вѣдомости подавати, и ѡтъ того часѣ вѣли вытати зъ протоколѣвъ въ 13 и 14 числѣ „Пчолы“ напечатаніи. Головными предметами тыхъ засѣданій было предкладаніе розличными членами сочиненій, якій бы для народа потребныи были, и желаніе напечатанья оныхъ: и. пр. житія св. Бвстахія; читанки сочиненой покойнымъ Шашкевичемъ, книжки лѣткаркою и пр. на конецъ о потребѣ изданія календаря. —

Такожъ раджено ѡтзовы поровити до можнѣйшихъ Рѣшѣнѣвъ, авы схотѣли са причинаати до подвышшѣнїа Матицѣ. —

На дрѣгнѣхъ засѣданїахъ вѣли розбирати желанія съ рѣжныхъ сторонъ, щобы имъ дошлати книжокъ рѣскихъ.

На засѣданію 18/30 Сѣчня 1850 освѣдомлено о подареныхъ для Матицѣ изъ Сано-

ка грошехъ; о листѣ Гна Я. Добржанского жадающаго 200 р. ср. за напечатанный его вѣсварь. На що ѡтвѣтъ ѡложено до свѣздѣ Оученыхъ.

Предложено сочиненіе Юсаф. Коварынского о господарствѣ сельскѣмъ, листъ и оуловія ѡтъ него положеніи розбирано, а сочиненіе до пересмотрѣ ѡдано. —

О свѣздѣ оученыхъ такожъ вѣсѣдовано. На засѣд 5 Лютого 1850:

Обрано комисію до приготовления на свѣздѣ оученыхъ, порѣшено выготованье выказѣвъ прѣходѣ и выдаткѣвъ Матицѣ и иншии приготавленія чинено. —

Предкладано кѣлька книжокъ до печатаня, а имено: Житіе св. Бвстахія черезъ покойнаго Бородайкѣвича, учителя трівіаль. въ Львѣнѣ, и Читанкѣ М. Шашкевича и кѣлька сочиненій Малицкого и Гна Билецкого, Повѣсти благонравїи, котры сочиненія ѡдано членамъ до пересмотрѣ. —

На засѣд. 12го Лютого 1850:

Читано дарителямъ грамотѣ Гна крил. Левицкого, котрый на рѣчь Матицѣ дарѣе 1324 екз. Библіиной Исторіи своей, съ пѣкными опредѣленїами. —

На тѣмже засѣданію читанъ вѣсѣ програмъ для свѣздѣ Оученыхъ Рѣскихъ и любителии просвѣщенїа на день 1/13 Марта т. с. созваныхъ, оураджено напечатати го въ „Зорѣ“. То было послѣднее засѣданіе Выдѣлѣ Матицѣ. —

О вдовицяхъ и сиротахъ священническихъ. Понеже той предметъ есть дѣже великой ваги, бы тыхъ мѣжей дѣти, котрыи сѣтъ свѣтила народа, и о его дѣшваніи и тѣлѣни щатѣ са старають, по ихъ смерти не подшлы вѣдомѣ; сего ради дѣже полезнымъ бы было, на той предметъ разъ оуже повное вниманіе звернѣти, и о тѣмъ, бы са общій и спасительный либѣнїа оутворили, въ часѣ писяхъ розговоритиса: бы крайнѣйшѣй нашой нѣждѣ зарадити, и то такъ зарадити,

дави щось полезнѣйшого такъ дои можъ для нашихъ милыхъ выдѣлати. — Константинъ уже допѣлый, вышло о томъ ровно подѣлали, що намъ въ томъ взглядѣ чинити выпадае. Такъ самѣи дѣлати, такъ самѣи двати не вѣдомо, такжежъ хочемо, авы дрѣгѣи о насъ двали? Що за гѣрка дола, лишати малѣи дѣти, не имѣющѣи ни кѣтики своего собственнаго, ни оутримана належитого! Оудивительно, меже безчадными священниками сѣтъ въ томъ взглядѣ рванѣйшій! — Особливо полезнымъ въ вѣдо, щовы по соборахъ дѣховныхъ той предметъ пѣть оврадѣ врати, а резбатата съ повѣданн коротенько Ч. Редакціи „Зори“ или подписаномъ, который за милѣи овозважъ совѣтъ почитовати вѣдѣ, тое въ газетахъ до вѣдомости подавати, сообщати. —

Били са разъ уже до того дѣла оувердно не озымемо, то и въ вѣки нѣчого не зѣлаемо, а тымъ самымъ оказавымымо, що проважѣннѣе на насъ безъ влїанїа, коли мы къ власнымъ нашимъ чадямъ недостатительный, и коли нинѣ сами совѣтъ въ томъ взглядѣ такъ совѣтуютъ, мы толькы священники совѣтовати не можемо, или не хочемо.

Трещиковскій.

Вѣдень 30 Марта. Минѣвшого четверга ѡтѣдан са въ министерствѣ послѣдній наряды взглядомъ постоянныхъ рѣшѣній въ справахъ церковныхъ, и вже неавкомъ надѣлати са можъ оголошенїа въ томъ отношенїю постановленїй. О колькы дои чѣти, оустати має такъ званое „placetum regium“ а владыки вѣдѣтъ могли безпосередно пороздѣлѣватиса съ Папою Римскѣмъ. Выкоръ владыкъ вже то має заложати ѡтъ министерства, анышъ ино за пороздѣлѣнїемъ са съ нинѣшнѣи владыками. Вопросъ взглядомъ школъ и дѣбръ церковныхъ зѣтавъ ѡтprochenый ажъ до предложенїа праць попечерныхъ и касающихся того минѣній. —

Лѣвѣвъ 3 Цвѣтна. На возванїе в. министерства справъ внѣтренныхъ выѣхавъ вѣра въ вѣчеръ Ежо Прѣвоух. Чинаальникъ краю Гр. Ягноръ Голдховскій до Вѣдена.

Лѣвѣвъ 5 Цвѣтна. Припѣвѣаемъ съ доносеньемъ, же прїйшло ѡтъ в. министерства рѣшѣннѣе, пѣла которого богословые догматикки має для рѣшѣннѣе богослововъ са преподавати въ языцѣ рѣшѣннѣе надѣлемо, же еще текѣщій кѣрѣ по сѣмъ розпѣчнѣа. —

Лѣвѣвъ 2 Цвѣтна. Великій, благоиотный закладъ вѣкопотнои памяти Гр. Станислава Скарка оутѣрпѣвши въ послѣднихъ временахъ много, по части черезъ тѣжнѣи остоателѣства тепѣрѣшнѣи загороженнѣе сѣтъ въ дополненїю благородныхъ напѣрѣній основателя. В. правительство краевое по законѣ должно вѣдѣти надъ оудержаннѣемъ и возростомъ закладѣвъ, споводованнѣе зѣтало порѣчити зарадъ многочисленныхъ дѣбръ належащихъ по розличныхъ окрѣгахъ до закладѣ, такъ и безпосередный зарадъ театрѣ зѣжнѣного властѣмъ правительскимъ. — Газ. Лѣвѣвъ.

Зѣ пѣдѣ Галича. .... Познаемъ неохотнѣмъ потребѣ писмѣ повременныхъ, во вѣзъ нихъ народнѣсть наша вознести вы са не могла; але зѣ дрѣгой стороны понати не можемо, такъ чѣдомъ повѣлають са нынѣ въ писмѣхъ нашихъ слова намъ со вѣсѣмъ чѣжнѣи н. п. въ мѣсто державы — штатъ — въ штатѣ; — може такъ далѣи станѣтъ ообразовати нашъ малорѣкскій языкъ, вѣдѣтъ писати въ мѣсто кѣтѣи: кнохѣ, — въ мѣсто масо: флейшъ, — въ мѣсто постѣвъ: вѣцекъ. Сѣтѣмо са нынѣ, и дѣже справедливо зѣ нашихъ необразованныхъ рѣшѣннѣе; але же переводники вѣденскѣи позвалають совѣтъ на подѣвъ писателей за великого Петра языкъ питомый казнити, вычѣловити са не можемо. Чѣмъ то они не хотѣтъ ити за голосомъ языка малорѣкского? чи не пѣзнають

его богатства и практичности, же ажъ зъ
дрогнухъ языковъ барваризма вѣрѣтъ, абы
лише найдѣтъишѣ малорѣке слово не су-
потребити, ко то хахолѣ? Іакже дѣла-
ють, сѣ и нѣмъ обывателямъ рѣскимъ прииде
въ сѣдѣ стати. чи вѣдѣмъ тогди за Шини-
товими словарями гадѣти, абы таймъ іакѣ
слово незрозумѣе. Майорѣиновѣ вынайти.
Тамъ дѣломъ жадного народовѣ хѣсна не
принѣдѣтъ, а нарѣдъ іакѣ вѣдѣ, тикъ и на-
дѣмъ вѣдѣ вѣзъ словенности, сѣи мѣсто сво-
го питомого або чѣжій, або давно вже змер-
лий языкъ образовати сѣ вѣдѣ. Але чѣи
то они звѣрѣтъ сѣ на народнѣ дорогѣ, и
опаматають сѣ, же для галицко-рѣского
народа пишѣтъ, іакѣ то нынѣ пишѣтъ на-
шій въ „Зорѣ Галицкой.“ Чи може они вы-
шій розвинѣли понатѣа, и дѣлають, же на-
рѣдъ нашъ ихъ высокобними писмами вос-
хищений, перенѣе сѣ ихъ дѣломъ и покине
своѣи питомый языкъ—языкъ чѣи не малого
народа, языкъ звѣчный и чѣданный — а
возьме сѣ чѣпати чѣжого або змерлого? —
То не станѣа! Мы, которѣи для наро-
да хѣчѣмо дѣлати вѣдѣмъ пакати его я-
зыкъ, той которѣи въ устахъ многихъ ми-
людовъ живѣе, въ которѣмъ звѣнѣтъ дѣхъ
народа и его исторѣа, которѣи єсть вели-
кимъ гадѣвокимъ жерѣломъ покрѣпляющимъ
и засолоджающимъ силы наши въ благопо-
лезнѣмъ образованю его. — Чѣмѣ прѣимѣе
„Вѣстникъ“ слова магенскій: вѣиенскій,
красненскій, и проч; а чѣмѣмъ ужасѣе сѣ магенско-
го законченѣа и. п. въ словѣ „видѣвъ.“ Чи „ви-
дѣвъ“ и „видѣвъ“ вѣе одно? коподѣа него однокѣ
звѣчитъ. Колькожъ то лѣтъ языкъ церковный
общесловенскій оупогрѣвлѣе сѣ въ церквѣ и
въ надѣкахъ церковныхъ, а однако народъ
своѣмъ говоритъ языкомъ, и по нашѣмъ
мнѣнѣю вѣчѣи нѣмъ говорити вѣдѣ. То єсть
доказомъ, же малорѣкій языкъ становитъ
своѣи свойственною цѣлѣдѣтъ, и свое влас-
ное патно має, и хѣче іакѣ основа одна,

окромѣшна свою богатѣсти цѣль, до которѣи
вѣе народы звѣнѣаютьсѣа

Также вѣдѣмъ оужѣ на чѣтѣ, печатати
вѣдѣмъ гражданскимъ, *) — не понима-
емъ, що чѣтѣ на прѣшкодѣ, во читати оу-
же буйѣмъ, въ прочѣмъ таже то єдѣ
тѣи самѣи, лише крашій крѣпѣишій вѣдѣмъ.

Доношѣ Вамъ, же въ тѣхъ дѣлахъ оукѣн-
чивѣмъ дѣла подѣа назвою; „Старовишности
Галича“ зѣ оповѣданѣ людѣ и розличныхъ
писмъ. Выидѣ неивкомъ писмомъ граждан-
скимъ въ дѣмѣцѣ; — вѣдѣ овѣиначѣи до 80
сторонницѣ. Цѣна екѣмпляра не выпадѣ вѣдѣ-
ше іакѣ 8 кр. ср. Накадѣ самъ доношѣ,
томѣ и не оголошѣю прѣпѣаѣтѣ. Вѣиѣвѣмъ
желѣи надѣшю Вамъ дѣнекотри ѣтрѣвѣи. **)

П.....

Господарство сельское.

Маѣмъ собѣ за оговѣзѣмъ, Ч. господарѣмъ
рѣскимъ, относительно до Зори Ч. 20 и 22
года 1849. приподѣиѣти, щобѣи сѣ старѣи,
оговлѣво въ тѣхъ сторонахъ, гдѣ єсть малѣ
дѣрѣва, и гдѣ сѣ до лѣѣа дѣже вѣзали, іакѣ
найбѣольшѣ верѣвъ садити, въ вѣ прикрахъ
разѣхъ вѣдѣо сѣ чѣмъ ратовати, понеже лег-
ко вѣдѣи може, же зѣ чѣсомъ пѣльовина, ого-
влѣво тамъ гдѣ, дѣрѣвомъ тепѣрь платѣтъ,
єтанѣа дѣже дорогаа, а єѣи недѣтѣатокъ
для нашихъ господарѣи дѣже анѣи сѣбѣ-
тѣа подѣагнѣти зѣможе.

Тепѣрь же, садѣти вѣсюды, по мѣжахъ,
коло плѣтѣвъ, вѣдинѣвъ, на почарѣкахъ,
пѣтѣошахъ и пр. тѣи верѣвъ, оговлѣво кото-
рѣи на пѣльовинахъ и городѣвѣ сѣдѣ зѣдѣи,
можѣиѣ томѣ недѣстѣагѣкови легко запѣдѣгѣи.
Тр.

*) Мы на тоє вѣже давно вѣдѣи готовѣи, ин-
ше вѣдѣа дѣнекотрихъ рѣскихъ гарцѣпѣвъ
зѣдѣржѣаиѣмъ доєи кирилѣс. Прип. Рѣд.

**) Прѣимѣ. Рѣд.